GAZETA KRAKOWSKA

Nro 25.

W ŚRODĘ DNIA 27. MARCA 1805.

Z Wiednia d. 20. Marca.

Między J. C. K. Apostolską Mcią i Elektorem Jmci Badeńskim zawarta została względem wolnego wychodu z kraiu następuiąca umowa:

My Franciszek II. z Bożey łaski obrany Cesarz Rzymski, po wszystkie czasy pomnożyciel Rzeszy, Dziedziczny Cesarz Austryi &c. Wyznaiemy i ogłaszamy ninieyszym: iż zważywszy wielorakie trudności i apoźnienia, z powodu dotychczasowych opłat tak co do wynoszenia się z kraiu, sukcessyi lub wywiezienia maiątku, postanowiliśmy między wszystkiemi naszemi dziedzicznemi królestwami i kraiami i wszystkiemi kraiami Elektora Badeńskiego przywrócić zupełną wolność przenoszenia się. Stosownie więc do tego naszego postanowienia, umocowaliśmy naszego kochanego wiernego Klemensa Augusta S. państ. rzym. barona Schall na Bell i Schönradzie, aktualnego naszego szambelana i pełnomocnego ministra przy dworze Elektorsko-Badeńskim, aby wszedł w tey mierze w negocyacye z pełnomocnikiem Elektora Jmci zrobił układ i podpisał go, ostrzegaiąc sobie iednak potwierdzenie. Jakoż z ministrem stanu do zagranicznych interessow Elektora Jmci Badeńskiego, Jerzym Ludwikiem baronem Edelsheim, zawarł i podpisał następuiącą umowę.

J. C. K. Mość i Elektor Jmć Badeński zważywszy, iż wybieranie opłat od wychodniow i ich maiątkow tamuie komunikacyą między poddanemi obu kraiow, a zatem wstrzymuie przemysł, umyślili przeto zawrzeć przyiacielską umowę stanu, w celu ustanowienia słusznych zasad względem wychodniow dla dobra swoich poddanych.

Obustronni zatem pełnomocnicy, to iest: upoważniony przy tuteyszym dworze C. K. szambelan i pełnomocny minister Klemens August baron Schall na Bell i Schönradzie, i Elektorsko-Badeński aktualny tayny radca i minister stanu do zagranicznych interessow, baron Jerzy Ludwik Edelsheim, ugodzili się na następuiące warunki, z ostrzeżeniem onych potwierdzenia:

I. Za głowną zasadę tey umowy przyięto, iż na przyszłość między wszystkiemi kraiami J. C. K. Mci i wszystkiemi kraiami Elektora Jmci Badeńskiego, nie ma bydź wybierana żadna takowa opłata lub potrącanie od wychodniow, które dotąd do monarchicznych kas wchodziły.

II. Powyższe iednak postanowienie, nie

znosi ani emigracyyney, ani sukcessyyney taxy, która w C. K. kraiach stosownie do kraiowych ustaw rozciągniona iest nawet na kraiowych poddanych, pobieraiących spadki, chociażby nawet z kraiu się nie wynosili.

III. Ponieważ uwolnienie od opłat rozciąga się tylko do osobistego maiątku, zatem ustawy zostaią w swoiey mocy, i każdy chcący się wynieść z kraiu, powinien pod karą konfiskaty maiątku, starać się o pozwolenie u swego Monarchy.

IV. Jako dalszy wypadek z tey zasady stanowi się, iż summy wynikaiące z nadgrody za woyskową służbę, ieżeli który z woyskowych otrzyma pozwolenie wychodu, chociażby lat kapitulacyi nie wysłużył, nie są od taxy wyięte.

V. Co się tyczy emigracyyney taxy zostanie iak dawniey, że wynoszący się z kraiu zapłaci po 3 od sta od wyniesionego maiątku, zaś względem sukcessyi wolno iest obu umawiaiącym się stronom na mocy układów prawa postanowić takie opłaty, iakie uznaią za potrzebne.

VI. Lubo na mocy tey umowy zniesione są opłaty wchodzące do monarchicznych kas, zostawia się iednak wolność stanom lub korporacyom wybierania opłat, do iakich maią prawo.

Nnieysza umowa ma bydź z obu stron iako niewzruszony układ stanu uważana, i od dnia nastąpionego potwierdzenia, o które J. C. K. Mość i Elektor Jmć będą zaraz upraszani, mieć moc swoią. Co dla większey wagi podpisali ią oba pełnomocnicy na dwie ręce przepisaną i pieczęciami swoiemi ztwierdzili.

Działo się w Karlsruhe d. 20 Grudnia 1804.

Klemens August Baron Schall.
Jerzy Ludwik Baron Edelsheim.

Po doyrzałey rozwadze potwierdziliśmy tę przyiacielską umowę, i przyrzekamy wszystko, co w sobie zawiera, ściśle zachować kazać. Dla większey mocy podpisuiemy ią własną ręką i naszą Rzymsko-Austryacką pieczęcią ztwierdzić rozkazaliśmy.

Działo się w stolicy naszey Wiedniu d. 9 Stycznia 1805, a 13 roku naszego Rzymskiego Cesarstwa.

FRANCISZEK.
Ludwik Hr. Cobenzl.
Z Rozkazu J. C. K. Apostolskiey Mości
B. Collenbach.

J. C. K. Apostolska Mość raczył dotychczasowego wyższey Austryi rządowego radcę, Karola de Eyberg, przez wzgląd na iego talenta i znakomite dla kraiu zasługi w czasie ostatniey woyny, mianować nayłaskawiey aktualnym swoim nadwornym radcą przy Czesko-austryackiey nadworney kancellaryi.

J. C. K. Mość troskliwy zawsze o podniesienie przemysłu w swoich kraiach, raczył wyrokiem nadwornym pod d. 2 Stycznia r. b. nadać nayłaskawiey Chryst. W. Schmidtowi, przywiley na wyprawianie skór w sposobie angielskim i francuzkim *Maroquin* zwanych, czego iuż dał bardzo dobrze udaiące się wzory.

Z Brynu d. 19. Marca.

Doniesienia nasze z Konstantynopola dochodzą do 9 Lutego, i zapewniaią: że Wechabioi nie są ieszcze wytępionemi, i nie ma do tego wcale podobieństwa, ponieważ wszędzie znayduią stronników. Podług listow z Aleppu pod d. 9 Stycznia, po bitwie, którą z niemi basza bagdadzki nad rzeką Tygrys stoczył, (a w którey miano ich w Konstantynopolu za zupełnie zniszczonych) zgromadzili się zno-

wu na granicy Jeraku i Omana, poczem basza bagdadzki ziechał się z Jmanem Moskaty w Bassora dla ułożenia planu działania przeciw tym burzycielom. Oni z swey strony, którym nie był tayny ten ziazd, napadli na Jmana wodą powracaiącego i zamordowali go z 50 iego ludzmi. Bardzo żałuią śmierci tego Jmana, zwłaszcza, że iego następca sprzyiał zawsze potaiemnie Wechabitom.

Teraźnieyszy Chan Bukareyski wysłał przed dwiema laty poselstwo do Porty z oświadczeniem swego posłuszeństwa i z podarunkami; lecz to poselstwo zostało w drodze ze wszystkiego złupione. Teraz wysłał wspomniony Chan nowe poselstwo z podarunkami do Porty, które chce ie oddać samemu W. Sułtanowi na publiczney audyencyi.

Rozproszeni rozboynicy w Rumeli znaleźli znowu sposobność zgromadzenia się, i podług doniesienia Porcie, miasto Heraklea, i pobliską wieś spalili. Na tę wiadomość posłano zaraz baszy Adryanopolu rozkaz, aby wszystkich użył sposobow na wytępienie tych łotrow; i ażeby tem pewniey dopełnił tego rozkazu posłał mu W. Sułtan spiesznym marszem znaczny korpus iazdy i artyleryi.

Połow ryb w Dunaiu i Sawie był tey zimy nader obfity; złapano między innemi gatunkami ryb, karpie ważące 30 do 36 funtow. Wyziny bardzo wiele z tych okolic w rożne strony wysłano.

Z Petersburga d. 26. Lutego.

D. 29 Stycznia otworzona została z wielkiemi uroczystościami nowa szkoła główna w Charkowie na Ukrainie w obecności iey kuratora, senatora hrabi Seweryna Potockiego. Miał on z tey okazyi mowę piękną łaciną.

Badacz natury Brinkin i malarz Karlandorf, którzy popłynęli stąd na naszych okrętach pod dowodztwem P. Krusenstern na nowe odkrycia, powrocili tu z Kamszatki. W dniu ich odiazdu odpłynął P. Krusenstern do Japonii i w dobrym znaydowała się iego eskadra stanie.

P. Robertson daie tu teraz widowisko, które nazywa *Kinetozographie*, i które bardzo się podoba. Jest to mały teatr, wystawiaiący pięknie malowane i piękniey ieszcze oświecone w perspektywie widoki znakomitszych miast i okolic, w których widać w zupełnie naturalnem poruszeniu okręty, powozy, zwierzęta, ludzi &c. P. Tielkier pokazuie tu także przedziwnie zrobione przez niego *panorama* Petersburga.

W roku 1796 postanowił Imperator Paweł 3 czasowe wydziały w senacie, które iedynie zatrudniać się miały roztrzygnieniem zaległych w rożnych wydziałach senatu wielkiey bardzo liczby spraw. Ale że to na pozor zdaiące się pożyteczne ustanowienie, pomimo gorliwości iego członkow, dla rożnych okoliczności przez 8 lat nie odpowiedziało zamierzonemu celowi, przyiął zatem J. J. Mość proiekt ministra sprawiedliwości Xcia Łopuchina, przez który zniesione są 3 czasowe wydziały, a na to mieysce pomnożony iest senat 2 nowemi wydziałami. Senat składa się więc teraz z 9 wydziałow, z których 6 znayduie się w Petersburgu, a 3 w mieście Moskwie. Zasiada w tych wydziałach 86 senatorow, to iest 61 w Petersburgu, a 25 w Moskwie. Procz tego ma każdy wydział 1 prokuratora i 3 sekretarzow. Ogółem liczy senat 900 osob, do których liczby nie wchodzą należące ieszcze do senatu urzędy, iako to heraldyka, urząd do odbierania prozb, archiwum stanu, kamera dochodow, drukarnia, gońcy &c. Pensye i inne wydatki 9 wydziałow, wyiąwszy sena-

torow, wynoszą teraz do 300,735 rubli. Ażeby dać czas senatowi do pokończenia zaległych spraw, i ażeby znowu nie zbierały się nowe zaległości, poczyniono bardzo dogodne urządzenia, zmnieyszono nawet liczbę świąt, tak iż w przeciągu roku przybywa senatowi 62 dni do pracy. Podług rapportu ministra sprawiedliwości wytoczyło się do senatu w przeciągu ostatnich 8 lat 192,554 spraw, które aż do 10,467 załatwione zostały.

Z Paryża d. 7. Marca.

Wczoray stosownie do wyroku cesarskiego zakończone zostały posiedzenia ciała prawodawczego, który mu radcy stanu Segur, Berenger i de Loé zanieśli. Radca stanu Segur wyraził w mowie swoiey do ciała prawodawczego: "Mci Panowie! Zlecaiąc nam J. C. Mość zanieść wam wyrok kończący teraźnieysze ważne posiedzenia, rozkazał nam oraz oświadczyć wam swoie ukontentowanie za wasze użyteczne przyłożenie się do tego wszystkiego, co zamyślał dobrego zrobić. Z taką iednością chęci, z taką zgodą w uczuciach i usiłowaniach nie zaydzie żadna trudność w ulepszeniu kraiowym. Nimeście ieszcze rozpoczęli zawod swoich użytecznych prac, odprawił się poważny obrządek koronacyi Cesarza. Papież, szanowny z cnot swoich, wzywał błogosławieństwa Nieba dla Napoleona, dla iego zwycięzkiego oręża, i dla iego małżonki, którey dawniey iuż wdzięczność przeznaczyła koronę. W krótce potem otworzył Cesarz wasze posiedzenia mową, która w wszystkich sercach wyrytą została. Minister wewnętrzny podał wam obraz położenia państwa. Wierny ten obraz, zaspokoiaiący dla nas i naszych sprzymierzeńcow, a straszny dla nieprzyiaciela, zaręczał wam zupełna spokoyność, z iaką mogliście swoie prawodawcze odbywać obowiązki. Czekaliście zapewne z niecierpliwością na rozstrząsanie kryminalney i handlowey xięgi ustaw; lecz Cesarz mniemał, iż proiekta do nich potrzebowały ieszcze doyrzalszego zastanowienia, niżeli wam będą podane. Wewnątrz poczyniono wiele użytecznych urządzeń. W czasie gdy u naszych nieprzyiacioł wszystko się wstrząsa, wszystko iest w pornszeniu i pod bronią, ustawa względem popisu okazuie, iż nie mamy potrzeby czynić nowych usiłowań woyskowych. Ustawy względem skarbu, dowodzą iak obfite mamy źrodła. W czasie gdy nieprzyiaciel pomnaża swoie długi i zawsze obawiać się musi wtargnienia, do którego nam dał powod, znayduie się naczelnik naszego rządu przez urządzenia skarbowe, w stanie kończyć spokoynie ślachetne swoie zamiary i zmnieyszać powoli dług narodowy. W momencie, kiedy bohater, któremu ciągle towarzyszy szczęście, mogł sobie nowe obiecywać laury, pisał ślachetny ow list o pokoy do Króla Angielskiego. Jeżeli na nowo będzie musiała rozlewać się krew na wodzie i na lądzie, ten list oddala wszelką od nas winę. Przewaga ludzkości nad chwałą, godną iest męża, który przenosi imie prawodawcy i pokoiodawcy nad inne naypochlebnieysze zaszczyty, i iedna mu tytuł mędrca." — Prezydent odpowiedział na tę mowę, którey głośno przyklaskiwano.

Na mieysce P. de la Harpe iest la Cretelle członkiem instytutu narodowego mianowany.

Odiazd Cesarza do Medyolanu został do ostatniego Marca odłożony.

Zapewniaią tu, że angielski poseł w Wiedniu otrzymał listy od swego dworu, tyczące się przełożenia, iakie dwor wiedeński londyńskiemu uczynił, w celu zawarcia pokoiu z Francyą.

W trybunale handlowym rozpoczena ſię teraz nader ważna sprawa. Hiszpański bank S. Karola pozwał przez kawalera Herwas o 29½ mill. fr. P. le Coulteux de Canteleu. Pierwszego ieſt Berryer, a drugiego de la Malle adwokatem.

Przez wyrok pod d. 2 t. m. zakazane ieſt wszyſtkim urzędnikom państwa przyymować do aktow maiemane zaślubienie P. Hieronima Bonapartego, które miał w czaſie małoletności, bez pozwolenia Matki i poprzedzaiących zapowiedzi zagranicą dopełnić.

Woyska na eskadrze roszefortskiey są od jenerała Regnier dowodzone.

Z Londynu d. 26. Lutego.

Sobotnia dworska gazeta donosi o mianowaniu przez Króla Jmci P. Thorntona pełnomocnym miniſtrem przy cyrkułach niższey Saxonii i anzeatyckich miaſtach. Wspomniony Thornten był dawniey sekretarzem naszego poselſtwa w Petersburgu, potem w Ameryce.

Daley donosi taż gazeta, że francuzki armatny bryg, który z 4 innemi z Baiony do Breſtu chciał przepłynąć, maiący 3 wielkie armaty i 4 obracaiące ſię, tudzież 15 ludzi na sobie, zoſtał zabrany i do Plimut przyprowadzony.

P. Rumbold wyiechał ſtąd na ſtały ląd.

Liſt z Portsmutu pod d. 23 Lutego wyżą: " Dziś rano 69 regim. maiący 1100 ludzi pod dowodztwem Brisbane wſiadł na 5 ſtatkow. Tu i w sąſiedztwie naszem znayduie ſię ze wszyſtkim 102 przewozowych ſtatkow: 42 z nich są pod woysko miedzią okute; 45 są dla koni, a 15 dla artyleryi urządzone. Wielu mniema, iż te ſtatki są iedynie na demonſtracyą przeciw francuzkiey bulońskiey flotyli przeznaczone. „

Admirał Kornwalis przymuszony był znowu d. 22 dla przeciwnych wiatrow zawinąć z 11 liniowemi okrętami z pod Breſtu do Torbay, gdzie dotąd bawi, i ma bydź ieszcze 3 liniowemi okrętami zmocniony. — P. Robert Calder obeymie dowodztwo nad eskadrą przed Ferrolem, a admirał Cochrane zluzuie, iak mowią, admirała Hooda przed Jamaiką.

Portugalska gazeta pod d. 12 t. m. mieści w sobie rozkaz rządowy, aby Anglicy wszyſtkie hiszpańskie zdobycze oddalili z portugalskich portow, i na przyszłość nie ważyli ſię żadnych tam wprowadzać.

Irlandcy katolicy ugodzili ſię nakoniec pod radą lorda Fingala na prozbę do parlamentu o przywrocenie służących im praw, i poſtanowili oraz, aby ſię nayprzód do P. Pitta udać, a ieżeliby on niechiał ich wesprzyć, tedy do P. Foxa.

Zgniła gorączka pokazała ſię w szałaszach w Woolwich i kilku ludzi na nią umarło, tu zrobiono z niey zaraz zaraźliwą czyli żołtą gorączkę; lecz dzięki ſtaraniom rządu, wkrotce obawą uſtała za uśmierzeniem pierwszey choroby. Bogu chwała że nie sprawdziła ſię także pogłoska, iakoby francuzcy ieńcy umierali w Stapelton na zaraźliwą chorobę; ci których pochowano umarli na zwyczayne choroby.

Xżę i Xżna Newkaſtle, tudzież półkownik Craufurt otrzymali od francuzkiego rządu pozwolenie odbycia podroży przez Francyą.

Podług naszych pism Holkar Xżę Maratow zoſtaie w ściſłem porozumieniu z rządcą Wyspy francuzkiey.

Nasza fregata Endymion przyprowadziła 4 bogate hiszpańskie zdobycze do Portsmutu, a pod czas krążenia swego zabrała ze wszyſtkim 8 hiszpańskich okrętow.

Wczoray zawarł P. Pitt z PP. Bish i komp. kontrakt na loteryą z 30,000 losow złożoną,

którey ciągnienie zacznie się 13 Maia i będzie trwało aż do 15 Lipca.

W kraiu van Diemens założono nową osadę dla złoczyńcow, wywożonych z Anglii do odnogi Botonany. Bunt zbrodniarzy w Sydney, uspokoiony został po straceniu kilku ich herszłow. Liczba mieszkańcow Sydney, nie rachuiąc woyska wynosi do 2100 osób. Rzadko uderzaią na tę osadę dzicy ludzie.

Zapewniaią, że tu nadeszły nowe propozycye pokoiu, i że na nie odpowiedziano z naszey strony, iż oczekuią wysłanego do Petersburga gońca, ażeby na nie stosowniey odpowiedziec można.

Jedno z naszych pism mowi: "Na początku tego tygodnia rozeszła się pogłoska po naszych politycznych schadzkach, iż rząd nasz otrzymał od dworu berlińskiego nader ważne poselstwo. Zapewniaią, że Król pruski na udzielone mu przez naszego ministra poselstwo z strony francuzkiey, odpowiada w sposobie zachęcaiącym i przekonywaiącym nasz rząd, iż powinien z tey okazyi korzystać i rozpocząć negocyacye o pokoy."

Uzbroienia ciągną się ieszcze u nas z nadzwyczaynym pospiechem. Admiralicya zawarła w tych dniach z właścicielami warsztatow na Tamizie kontrakt na zrobienie 10 liniiowych okrętow o 74 armatach. W Portsmucie pracuią wszystkie ręce około naprawy niektórych liniiowych okrętow. W Woolwich stoi 600 artyleryslow pieszych, a 400 konnych, 800 koni &c. w gotowości do wsiadania na okręty.

D. 27 Lutego odebraliśmy doniesienia i gazety z Ameryki, które do 27 Stycznia dochodzą, i dla tego są ciekawe, że zawieraią w sobie nie zawodne i nowe doniesienia z wschodnich Indyy, z Wyspy francuzkiey i przylądka Dobrey nadziei. Amerykański okręt Reward przybył po 89 dniowey żegludze z wyspy Francuzkiey do Salem. Na kilka dni nim tę wyspę opuścił przyprowadzono tam 2 zdobyte okręty angielskie z Bombaiu przez kontra admirała Linois. Na końcu Sierpnia pokazała się przed Wyspą francuzką angielska flota, złożona z 2 liniiowych okrętow, 1 fregaty i 1 korwety pod rozkazami kommodora Osborn. Z tego powodu zatrzymano wszystkie w porcie stoiące okręty, tak iż Reward o 10 dni przedłużył swoy odiazd, i to na wyraźne tylko zaręczenie na pismie, że prosto do amerykańskich portow płynie, otrzymał pozwolenie do wyyścia. Podług świadomości, które okręt Hazard do Noweiorku przywiozł, embargo zdięte zostało na Wyspie francuzkiey d. 2 Listopada za oddaleniem się angielskiey eskadry. Pod czas blokowania tego portu zdobyła ona 2 okręty i 3ci angielski zabrany przez Linois odbiła. — Z poźnieyszych ieszcze listow z Ameryki dowiaduiemy się, że admirał Linois z swoią flotą na kilka dni przed 14 Listopada powrocił do portu Wyspy francuzkiey.

Zegluga między angielskim i brystolskim kanałem bardzo iest teraz dla uwiiaiących się francuzkich korsarzow niebezpieczna. Niedawno pokazało ich się 2 pod tamteyszemi brzegami i odbili hiszpański okręt, który woienne nasze okręty zdobyły.

W nocy z 28 Stycznia powstał nowy okropny wicher w Gibraltarze i 20 okrętow wpędził na wysep piasku; 3 z nich utraciły maszty, liny &c. Z powodu tego wichru nadeszły także nieprzyiemne wiadomości, od naszey floty pod Kadyxem, gdzie zatopiło się kilka zdobyczy hiszpańskich, z których nawet pieniędzy nie można było wyratować. Zołciowa gorączka iuż zupełnie w Gibraltarze ustała; umarło tam na nią 5963 osób.

Onegday w wieczor był znowu bil P. Wilberforce względem zniesienia handlu niewolnikami w niższey izbie 77 przeciw 70 głosow odrzucony, i dopiero za 6 miesiecy może bydź wprowadzony. —— Wczoray szedł spor w niższey izbie względem wniosku P. Giles czyli wyznaczona kommissya do roztrząśnienia postępowania marynarki ma trwać dłużey; lecz większością 17 głosow uchylono tę kommissyą.

Francuzki korsarz jenerał Augereau o 40 armatach i 87 ludzi maiący, został od naszey fregaty Topase zdobyty.

W kongressie amerykańskim uczyniono wniosek, aby od 4 Lipca wszystkich Murzynow w dystrykcie Kolumbia za wolnych ludzi ogłosić; ale odrzucono go 78 przeciw 31 kresek.

Do naszych portow przyprowadzono znowu 8 hiszpańskich okrętow, które samych gotowych pieniędzy 1 mill. piastrow na sobie miały.

Nasze woyska staną znowu na wiosnę obozem na brzegach Kentu i Susexu.

Z Liworna d. 25. Lutego.

Korpus woyska francuzkiego w liczbie przeszło 1000 ludzi udał się stąd do Bononii, i nie był w cale zatrzymany przez kordon woyskowy w Scarignano (na granicy królestwa Etruryi) który dotąd przymuszał wszystkich podrożnych do odbycia kwarantany. Ta okoliczność iest nowym dowodem, że iuż cieszemy się naylepszym zdrowiem.

Z Amsterdamu d. 9. Marca.

Metalowe blachy z napisami, które na 4 stronach wystawioney w roku przeszłym w obozie pod Zeist piramidy umieszczone będą, przywieziono iuż z Amsterdamu do Utrechtu. Pierwsza blacha zawiera imiona wszystkich jenerałow i regimentow, składaiących ten oboz, i że również wszyscy ienerałowie, officyerowie, i żołnierze nad tą piramidą pracowali i od 11 Września w 32 dni ią ukończyli. Druga napis: *Nayiasnieyszemu Cesarzowi Francuzow Napoleonowi I. Oycu ludu i armii, od dzieci iego w obozie pod Utrechtem.* Trzecia wymienia wszystkie bitwy, które Cesarz stoczył, dodaiąc: *Wszędzie gdzie tylko walczył, towarzyszyło mu zwycięztwo; zwiększył trzecią częścią państwo francuzkie i świat swoią napełnił chwałą.* Czwarta nakoniec: *Zakończył domową woynę, przytłumił wszystkie partye, i na mieysce bezrządu zaprowadził rozumną wolność; przywrócił religiią, ożywił kredyt, zbogacił skarb, porobił gościńce, kazał porty i kanały kopać, rozkrzewił sztuki i umieiętności, i poprawił los żołnierzy, szanuic woyskową służbę. Wiarołomność Anglikow wzniecila woynę, lecz będzie ią umiał ukarać.*

Z Madrytu d. 20 Lutego.

Hiszpania czyni z naywiększym pośpiechem uzbroienia morskie. Wszystkie warsztaty w iey portach zapełnione są rzemieślnikami. Zgromadzaią tam maytkow, sprowadzaią konopie, liny i inne do uzbroienia potrzeby. Pomiędzy maytkami widzieć się daie naywiększy zapał, iakim ich Xżę Pokoiu natchnął. Admirał Grawina dodaie im ochoty swoią przytomnością i mową; cała morska siła pod tym znakomitem wodzem obiecuie sobie pomyślność i chwałę.

Stopień głowy sztabu siły morskiey powierzony iest jenerałowi leitnantowi Eskano. Popadł on w niełaskę z admirałem Massaredo; ale pamięć na iego zasługi wezwała go do zawodu, w którym się zawsze dystyngwował.

Xżę Pokoiu naylepszy czyni wybor i odpowiada chęciom J. K. Mci w obronie kraiu i wystawieniu iak naywiększych sił na ten koniec.

Korsarz francuzki Nieustraszony, pod dowodztwem kapitana Bavastro, schwytał i przyprowadził do Alikantu 2 szebeki angielskie, obie maiące po 6 armat. Znaydowało się na nich 3700 piastrow gotowych pieniędzy.

Z Strazburga d. 6. Marca.

Ambassador francuzki przy Porcie ottomańskiey, marszałek Brunne, przybył wczoray do naszego miasta z swoią małżonką i orszakiem. Dziś rano odwiedziły go cywilne i woyskowe władze tego miasta. Obeyrzał wszystkie tuteysze ciekawości, a o godzinie 2 po południu udał się w dalszą podroż do Paryża. W iego orszaku znayduie się Janczar z gwardyi, ktorą miał w Konstantynopolu; młodzieniec ten mowi wielą ięzykami.

Z Hagi d. 12. Marca.

Onegday powrocił tu P. Schimmelpenink z Amsterdamu. Wczoray naradzał się z dyrektoryatem stanu, i mniemaią, że nowy plan konstytucyi będzie w przyszły piątek ciału prawodawczemu podany. Jeneralne stany z tytułem *Wielmożnych* maią ciało prawodawcze, a rada stanu z 7 członkow złożona pod prezydencyą JW. Wielkiego pensyonisty stanu, dyrektoryat zastąpić, pod ktorą zostawać będzie 5 ministrow.

P. Schimmelpennink zawarł w Amsterdamie z niektoremi kupcami umowę o pożyczkę 50 mill. zł. holl.

Tuteyszy hiszpański poseł, kawaler de Bouligni, iedzie na ministra do Sztokolmu na mieysce kawalera Okaritza. Ostatni uda się na posła do Konstantynopola, a tuteyszym hiszpańskim posłem będzie znowu kawaler d'Anduaga, ktory iuż ten urząd piastował przed wyiazdem do Londynu.

Jenerał Marmont, ktorego tu znowu na ambassadora francuzkiego przeznaczaią, oglądał wczoray szpitale w Delft i udał się do Rotterdamu, skąd tu ma ziechać.

Z Kopenhagi d. 12. Marca.

W porcie kadyxkim st. i 60 duńskich okrętow, ktore tam przez blokadę angielską przytrzymane zostały. Duński konsul zapytywał się dowodzcy angielskiey eskadry przed tym portem, czyli duńskie okręty opatrzone dostatecznemi zaświadczeniami, przybyłe z solą i innemi do żywności artykułami, mogą bezpiecznie odpłynąć; lecz do 1 Lutego nie odebrał ieszcze żadney odpowiedzi.

Podług listu z osady naszey S. Tomasza pod 3 Grudnia r. z. spaliło się tam przez ostatni pożar 641 budynkow. Kupiec Beneke, ktory miał swoy skład w domu francuzkiego konsula, miał w towarach do 500,000 piastrow szkody.

Od granic włoskich d. 25. Lutego.

W królestwie neapolitańskim panował d. 21 i 22 Stycznia okropny wicher, z błyskawicą, grzmotem i ulewą. Na wysepce Nisida, nie daleko Neapolu leżącey, gdzie wiele okrętow odbywały kwarantanę, oderwał wiatr ogromny kawał skały, na ktorey iest zbudowany lazaret; 3 okręty amerykański, duński i angielski, ładowne cukrem i kawą, zerwane zostały z kotwic i pod brzeg Bagnoli zagnane; dwa z nich bardzo są uszkodzone.

Senat Rzpltey liguryyskiey ponowił surowy rozkaz, aby żaden liguryyski obywatel nie ważył się służyć na nieprzyiacielskim okręcie lub iego sprzymierzeńcow.

Szkoła głowna pizańska w Etruryi, ktora była zamknięta z powodu zaraźliwey choroby w Liwornie, została z rozkazu rządu w tym miesiącu otworzona.

Wylew rzeki Arno wielkie poczynił szkody w Etruryi; zalał przeszło 60 mil kwadratowych kraiu i na kilka millionow rachuią przez to szkody.

DODATEK

DO N[ro] 25.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W E SRODĘ DNIA 27. MARCA 1805.

Wypis z Pisemka pod tytułem: ' Wieczna woyna iest iedynem sposobem do uwiecznienia bezpieczeństwą i pomyślności Anglii.

Pisemko to polityczne, iak się namieniło o nim dawniey, wydał w Kantorbery Xiądz angielski Edward Hankin, i zastanawia wielu ludzi uwagę. Pismo to iest prawdziwie użyteczne dla tych, którzy chcą poznać zamiary Anglii; lecz czyli o niey dobre wyobrażenie u innych narodow sprawi, nie wiem czy się autor zastanowił? Dosyć, że odsłania całe systema morskie Anglii. Przytoczemy niektóre wyiątki z rzeczonego pisemka, w którym autor stara się nayprzod usprawiedliwić to, co wyobrażenie wieczney woyny może mieć w sobie naystrasznieyszego i prawom tak Boskim iak ludzkim przeciwnego. Wszyscy świetli pisarze w wieku 18 szukali sposobow, ażeby woyna wyrugowaną była na zawsze z ziemi, a przynaymniey, żeby iak naykrócey trwała, i żeby iey klęski iak naymniey dokuczały; w wieku 19 zostawione było xiędzu angielskiemu, ażeby ią w ciągłą zamienił, i ażeby wytępianie ludzi uważano za pierwszy artykuł xięgi praw politycznych w narodzie angielskim. Daley przytacza przykład Rzymu, gdzie kościoł Janusa dwa razy tylko w przeciągu 700 lat był zamknięty i tak rozumuie:

"Używą Anglija wielu korzyści, którym skutek przyczyn teraz trwaiących zniszczeniem zagraża. Brzegi iey mogą bydź napadnione i opanowane od zwierząt szkodliwych i od hord dzikulcow sroższych ieszcze nad bestyę; powinna więc Anglija szukać nadal bezpieczeństwa i pomyślności swoiey w nieustannym trwaniu środkow odpornych, stosownych do wielkości złego, czyli, że tak powiem powinna uważać woynę za część potrzebną do swoiego stanu pokoiu. Oto iest moy sposob myślenia, który chciałbym przelać w współziomkow moich: 1) Nie możemy zawrzec pokoiu z Francyą taką, iaką iest dzisiay, bez wystawienia się na nieuchronną zgubę; 2) Wieczna woyna będzie szkodliwa dla Francyi, a dogodna dobru i interessom Anglii.,,

Daley wystawia obraz Francyi w takim sposobie, że Europa poznać może, iaka iest prawdziwa przyczyna nienawiści rządu angielskiego ku Francyi, i dla czego zerwał trakrat Amieński. — "Francya, pisze Xiądz Hankin, będzie zawsze przez niezmierną ludność swoię wyższą od nas w sile woyskowey, a przez [illegible] zawsze dla nas straszną. Okręty tylko są naszym przedmurzem i tarczą; ale iak tylko pokoy podpisanym zostanie, wyższość nasza morska zacznie się zmnieyszać, bo nie tak ią przypisać należy brakowi okrętow we Francyi, iako raczey niedostatkowi doświadczonych marynarzow. Zaden narod nie iest w zdatnieyszym położeniu do budowania okrętow, iak Francuzki, i nigdzie nie masz lepszych budowniczych. Rozległy kray francuzki ma wszystko, czego tylko potrzeba do budowy i opatrzenia flot licznych, mnostwo portow i taniość robotnikow daie Francyi te korzyśc, których Anglija nigdy nie dosięgnie; lecz położenie Francyi niedopomoże iey nigdy do podbicia Anglii, ieżeli nie będzie miała pewney liczby biegłych i doświadczonych marynarzy, a wprawionych w obroty morskie pod czas pokoiu. Nadaycie pokoy Francyi, a za lat kilka marynarka iey ożywi się, wzrośnie i nabedzie tego tylko brakuiącego iey ieszcze narzędzia, ażeby mogła zanieść spustoszenie do wszystkich ucywilizo-

wanych kraiow na świecie. Pokoy więc niezgadza się z interessami Anglii. — Lubo nas mamy wyższość nad Francyą co do marynarki, wyznać atoli potrzeba, że francuzka nie iest ieszcze tak osłabiona, ażebyśmy ią mieli lekce ważyć. Okazałem iuż, że nie na okrętach, ale na marynarzach schodzi Francuzom, czemu się wcale dziwić nie można. Mało bowiem pozostało z dawnieyszych; znaczna ich liczba zaciągnioną została do woyska lądowego, i tam albo z ran, albo przez choroby pomarła; inni znowu zginęli na śmiertelnym rusztowaniu, lub na wygnanie posłani, inni nakoniec dla starości i osłabionego zdrowia służyć niemogą. Mała więc garstka dawnych stanowi teraźnieyszą siłę morską Francyi. A że handel iey zniszczony i floty stoią w portach zamknięte, nie może więc sobie poniesioney straty nadgrodzić i nowych marynarzow utworzyć. Maytkowie ćwiczeni na Mozie, Rodanie, Sekwanie, na kanałach przy Bruges i Langwedockim tyle będą zdatnemi do czynienia obrotow na morzu, ile tłukobruki londyńskie lub fircyki paryzkie. Prawda, iż tacy maytkowie, gdy są pomięszani między większą liczbę doświadczonych marynarzow, mogą bydź użytecznemi; ale gdy takiemi tylko obsadzone są okręty, muszą koniecznie wpaść w ręce nieprzyiacioł. Owa surowa karność, owa zimna i nieustraszona odwaga, ow porządek, a nadewszystko, owe stałe zaufanie w talencie naczelnikow, nie mogą się nabyć i ustalić tylko przez czynną służbę. Jeżeli więc kilka lat ieszcze potrzymamy porty francuzkie w zamknięciu, możemy sobie tuszyć, że potęga morska nieprzyiacioł naszych zupełnie zniszczeie; bo małą garstkę biegłych marynarzow utracą, a nowych natomiast utworzyć nie będą mieli sposobności. Zaprzestaną budować nowych okrętow, gdy nie będą mieli kim obsadzić tych, które teraz maią; rzemieślnicy i robotnicy, których używaią po warsztatach okrętowych, gdy bez roboty zostaną, wezmą się do czego innego, lub też kray oyczysty opuszczą.,,

Tak śmieszne rozumowanie kończy autor następuiącym wnioskiem: "Ponieważ upadek Francyi iako morskiego mocarstwa iest koniecznie potrzebnym dla bezpieczeństwa i spokoyności ucywilizowanych narodow, nie trzeba iey więc zostawiać naymnieyszego pretextu do przebywania Oceanu; potrzeba iey wszystkie osady odebrać i ani piędzi ziemi za Oceanem Atlantyckim nie zostawiać.,,

Jeżeliby Francuzi zgłaszali się o pokoy, chce autor, aby im tak odpowiedziano: "Nie, niechcemy mieć z wami żadnego związku; patrzemy na was, iako na dzikie bestye, do których nie można przystąpić, aż poki nie są zamknięte; patrzemy na was iako na owe zwierzęta, których spoyrzenie zabiia. Samo imie wasze przypomina nam łupierstwa, spustoszenie i mordy, które niście ślady wasze oznaczyli. Z tem wszystkim, lubo przyiaźnią i związkami waszemi gardziemy, niechcemy atoli klęsk waszych przedłużać. Cofniycie woysko wasze od brzegow i wyprowadzcie ie z obcych kraiow; rozbroycie floty, zaprzestańcie przygotowań morskich, a na ow czas okręty nasze nie będą napastować brzegow waszych, nie będą tamować handlu waszego; byleście go nie prowadzili na okrętach waszych, ani Francuzami obsadzonych, i byle nie były budowane w kraiach Francyi podległych. Baciki tylko przy brzegach żegluiące wyiętemi będą od tego warunku, a inne, iako prawa zdobycz zabierane ni będą. Pod takiemi iedynie warunkami może wam Anglia zdaniem moim nadać pokoy, i nieżyczę od nich odstąpić, ieżeli chcemy podbić Francyą, to iest, zamknąć ią w dawnych granicach.,,

---

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 26. Marca 1805.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	48	do	55.
— Żyta		48	—	52.
— Jęczmienia		36	—	40.
— Owsa		15	—	18.
— Grochu		32	—	44.
— Kaszy iaglaney		70	—	80.

W Wiedniu d. 17. Marca.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	26	do	31.
— Żyta		21	—	29.
— Jęczmienia		16	—	18.
— Owsa		9	—	16.

W Brynie d. 16. Marca.

Meca Pszenicy	zł. pol.	37	do	43.
— Żyta		35	—	39.
— Jęczmienia		20	—	30.
— Owsa		15	—	17.
— Prosa		36	—	40.

W Gdańsku d. 10. Marca.

Szefel czyli pół korca naszego w monecie pruskiey (Na łaszt wchodzi 60 szefłow)

— Pszenica	zł. pol.	23	do	26.
— Żyto		12	—	14.
— Jęczmień		7	—	10.
— Owies		6	—	7.

DONIESIENIA.

Gdy dla osadzenia mieysca Syndyka w mieście Urzędowie dla niedostatku kompetentow bezskutecznie upłynął konkurs, przeto powtorny do dnia 15 Kwietnia z tym dokładem wypisuie się aby życzący sobie tegoż mieysca prozby swe przyzwoitemi zaświadczeniami Urzędowi Cyrkularnemu Lubelskiemu podali. W Krakowie 14 Marca 1805.

We wsi Borku w Cyrkule Krakowskim leżącey, znaleziony został złoty pierścionek z krwawnikiem, i tu w C. K. Kommissoryacie policyynym złożony. Właściciel iego zechce się więc do rzeczonego Urzędu zgłosić. W Krakowie d. 18 Marca 1805.

Z C. K. Policyynego Kommissoryatu.
Persa.

Ces. Król. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey wiadomo czynią Panu Augustynowi Dembińskiemu, który podług prawa do dziedzictwa po Piotrze Dembińskim pozostałego w Ces. Król. Sądach tuteyszych petraktować się maiącego iest powołany: że dla niewiadomego mieysca mieszkania iego, onemuż podług prawa przepisow adwokat Litwinski za zastępcę iest ustanowiony, który praw iegodopilnuie.

Zaleca mu się oraz, ażeby się w Ces. Król. Sąddach tuteyszych do dziedzictwa tym pewniey zgłosił; gdyż inaczey część dziedzictwa na niego spaśdź maiąca w zarządzeniu i administracyi Sądu dopoty zostawać będzie, aż on w sposob prawem przepisany za zmarłego będzie mogł bydź ogłoszony. W Krakowie dnia 29 Stycznia 1805.

Jozef de Nikorowicz.
Münch.
Brzozard.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
Elsner.

Dnia 24 Kwietnia r. b. będzie w C. K. Niepołomskiey dyrekcyonalney kancellaryi w zwyczaynych przed południowych godzinach, propinacya w następuiących mieyscach trzy po sobie następuiące lata to iest od 1go Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808 przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu i iego sukcessorom w arendę wypuszczona, iako to:

a) Wolne palenie wodki, i oneyże wyszynek w wsi Bratucicach, Okulicach i Bogucicach z cenę fiskalną	528 zł. ryń.	—
b) detto w wsi Wyżycach	134	30 kr.
c) detto — — Chełmie Moszczenicy	165	15 kr.
d) detto — — Siedlcu	141	30 kr.
e) detto — — Łapczycy	373	30 kr.
f) detto — — Kamiony i Passierobicach	231	—
g) nakoniec wina i miodu wyszynek wszystkich do państwa Niepołomic należących wsiach	106	—

Ochotę arendowania maiący, maią się wzwyż wspomnionego dnia r. b. o godzinie 9tey ranney w Niepołomskiey dyrekcyonalney kancellaryi znaydować, i 10tą częścią fiskalney ceny (wadio) tym pewniey zaopatrzyć, gdyż bez tego żaden do licytacyi, przypuszczonym by nie był, od którey iednakowoż wszyscy żydzi aeraryalni, dłużnicy i nieregularni płatnicy wyłączeni zostaią.

W Niepołomicach dnia 31 Stycznia 1805.

Krommer.

Gdy dla niedostatku kompetentow mieysca syndyka w Każmierzy małey osadzone nie zostało, przeto powtorny termin dla osadzenia tegoż mieysca z penssyą roczną 500 zł. ryń. do dnia 15 Kwietnia t. r. wypisuie się, aby życzący sobie tego mieysca zaopatrzywszy proźbę swą zaświadczeniami tyczącemi się urzędowi cyrkularnemu Lubelskiemu podali.

W Krakowie dnia 16go Marca 1805.

Gdy w mieście Solcu zawakowało mieysce syndyka z penssyą roczną 300 zł. ryń. dla osadzenia którego wypisuie się konkurs do dnia 15go Kwietnia t. r. aby życzący sobie proźbę swą zaopatrzywszy dekretami tak z linii polityczney, iako też i sądowey urzędowi cyrkularnemu Radomskiemu podali. W Krakowie d. 7go Marca 1805.

Gdy w magiſtracie Krakowskim zawakowało mieysce oſtatniego konsyliarza z pensyą roczną 700 zł. ryń. przeto na mocy wysokiego gubernialnego dekretu pod d. 14 Lutego wypisuie ſię konkurs z tym dokładem, aby życzący sobie tego mieysca proźby swe zaopatrzywszy też tyczączemi ſię zaświadczeniami przed d. 17 Kwietnia t. r. magiſtratowi Krakowskiemu podali. W Krakowie d. 6 Marca 1805.

Gdy sześcioletniey dzierżawy Jordanowskiey szpitalney propinacyi w tym roku ſię kończy przeto z tym dokładem do wiadomości ſię podaie, iż powtorna licytacya teyże realności w miaſteczku Jordanowie cyrkule Myślenickim przez officyaliſtę cyrkularnego przy, którym kondycye dzierżawy znaydowac będą dnia 30 Kwietnia t. r. powtornie zadzierżawioną będzie. W Krakowie d. 14 Ma[illegible]a 1805.

Dnia 24 Kwietnia r. b. o godzinie 9tey przed południem będą w Ces. Krol Niepołomskiey Dyrekcyonalney kancellaryi skarbowe karczmy, z należącemi do tychże gruntami, nay-więcey ofiaruiącemu i iego sukceſſorom, przez publiczną licytacyą na trzy po sobie naſtępuiące lata, to iest od 1 Liſtopada 1805, do oſtatniego Października 1808. w arendę wypuszczone; iako to:

Nrus Currens.	NAZWISKA Zaiezdnych i Szynkownych Domow.	Przydane Grunta.		Gruntowy Czynsz.		Arędowna rata z karczmy.		Razem.	
		Korce.	Garce.	Zł. Rń.	kr.	Zł. Rń.	kr.	Zł. Rń.	kr.
1.	Niepołomska dawna kumora, teraźnieysza szynkownia - - -	8	—	13	$57\frac{1}{2}$	60	$2\frac{6}{8}$	74	—
2.	Podgrabska karczma - - -	3	$5\frac{3}{8}$	6	30	14	30	21	—
3.	Woli Batorski detto - - -	7	$18\frac{1}{2}$	15	$2\frac{7}{8}$	58	$57\frac{1}{2}$	74	—
4.	Zabierzowska detto - - -	12	—	13	$7\frac{4}{8}$	126	$52\frac{4}{8}$	150	—
5.	Woli Zabierzowski detto - - -	12	—	13	$7\frac{4}{8}$	74	$22\frac{4}{8}$	87	30
6.	Grabelska detto - - -	11	3	16	$25\frac{4}{8}$	17	$49\frac{4}{8}$	34	15
7.	Trawnicka szynkownia - - -	1	18	7	—	—	—	7	—
8.	Sminiarowska karczma - - -	4	25	3	$17\frac{7}{8}$	44	$27\frac{1}{2}$	47	45
9.	Drwińska szynkownia - - -	6	30	13	$8\frac{5}{8}$	17	$51\frac{3}{8}$	31	—
10.	Dziewińska karczma - - -	9	15	14	$1\frac{1}{2}$	40	$13\frac{4}{8}$	54	15
11.	Mikluszowska detto - - -	15	10	24	$27\frac{5}{8}$	105	47	130	51
12.	Gawłowska detto - - -	—	—	—	—	41	30	41	30
13.	Baczkówska detto na Ryſiach -	—	—	—	—	10	15	10	15
14.	Poszyńska detto - - -	22	14	28	$3\frac{1}{2}$	132	$26\frac{4}{8}$	160	30
15.	Damiańska auſterya - - -	11	14	18	$51\frac{4}{8}$	241	$38\frac{4}{8}$	250	30
16.	Stanisławska detto - - -	9	20	8	$57\frac{4}{8}$	194	$17\frac{4}{8}$	203	15
17.	Kłaiawska karczma przy leſie - -	2	4	3	$31\frac{3}{8}$	35	$28\frac{5}{8}$	39	—
18.	detto detto we wsi - -	—	—	—	—	20	10	20	10
19.	Targawska auſterya - - -	13	16	20	$15\frac{5}{8}$	201	$44\frac{3}{8}$	222	—

Ci, ktorych życzeniem ieſt, karczmę dla ſiebie nabydź maią ſię na wzwyż wspomnionym dniu, godzinie i mieyscu nieochybnie znaydowac, i za każdą zalicytowac myślącą karczmę, wprzod założyc maiącym [illegible] Vadium zaopatrzyc, bez którego żaden do licytacyi przypuszczonym nie będzie.

Od tey licytacyi wyłączaią ſię wszyscy żydzi, Aeraryalni dłużnicy, nieregularni płatnicy i nieporządni gospodarze.

Niepołomice dnia 31go Stycznia 1805.

Krommer.